

Bjørn Rasmussen digter i ”Forgabt” om fraværets pinefulde pligter

Bjørn Rasmussen. *Forgabt*. Pressebilleder

2021. Fotograf Frida Gregersen

Christine Lind Ditlevsen 21.09.2021

DIGTSAMLING // ANMELDELSE – *Forgabt* er Bjørn Rasmussens tredje digtsamling efter *Ming* og *Jeg er gråhvid*. Jeg har læst Bjørn Rasmussen siden debutromanen *Huden er det elastiske hylster der omgiver hele legemet*, og uanset om det er prosa eller lyrik, skriver han smerteligt bjørnrasmussensk fra hele kroppen og erfaringsregistret.

Bjørn Rasmussen kan, som få andre, spire ødelagte, men smukke blomster frem af banale hændelser og handlinger som taxature, indkøb, madlavning og oprydning. Blomster, hvis rødder altid vokser i samme jord: Den brugte og blødende krop, der elsker og elsker.

Jeg havde det meget svært med hans forrige digtsamling, *Jeg er gråhvid* (2018), som jeg synes var en tekst, der blev publiceret for tidligt – der var så meget pine og gru i de tekster, og de var for ømme til, at der kunne blive kunst af dem. I stedet drev de læseren med ind i et næsten psykotisk rum uden vinduer, som kunne have kastet lys over indholdet.

Forfængelighedens tomme gestus

Forgabt er en hel anden slags digtsamling. Vi er tilbage i kolonihaven, men vi er også tilbage til omsætningen af nedbrud og længsel til klare og sigende lyriske billeder – som i *Ming* (2015).

Alting presser sig ubehageligt på. Kroppens forfald, længslen efter det smukke, forfængelighedens tomme gestus, manglende tilfredsstillelse, fortidens skønhed og ungdom, der nu tager form som dæmoner og umulige gestalter

Jeget passer sin hverdag, sin hund, sin kærestesorg og sin ensomheds restprodukter med pinefuld pligtopfyldenhed.

Man kunne sagtens som læser have kaperet et langt mere hysterisk (i absolut positiv forstand) sprog, for alting presser sig ubehageligt på. Kroppens forfald, længslen efter det smukke, forfængelighedens tomme gestus, manglende tilfredsstillelse, fortidens skønhed og ungdom, der nu tager form som dæmoner og umulige gestalter.

“[...] Min eksmand henter dig i bilen. / Hvad skal mine hænder røre ved? / Da I er kørt, udøver jeg et forkvaklet erotisk forførelsesforsøg, jeg nænner at plukke et umodent æble fra grenen. / Jeg sætter tænderne i æblet og finder det surt, spytter kødet ud på græsplænen, smider æblet fra mig i hækken. / Jeg tænker på en olieeddikedressing som en tilfældig parring. / Jeg har ansvaret for samtykket i doseringen. / Den lille prins har sat en skærm om sin rose for at beskytte den mod træk. / Den lille havfrue er blevet gammel og vil gerne have sin psykose tilbage efter årtier i kedsomhedens rige. / Jeg glemmer at kigge op i himlen. Skvalderkålen breder sig i bedene, muldskuddene i græsset. / Hvor mange mosegrise belejrer egentlig denne undergang? / Hvad er forskellen på en mosegris og en muldvarp? Kom nu. / Hvad kan lungen bede om, hvad kan leveren, hvad kan nyren? / Det er ikke meningen at min vejtrækning skal være så kort. / Prinsesserne kradser deres negle i mit åndedræt. / Jeg hoster igennem for at slippe af med dem og så falder de ud. / [...]”

Uddrag fra digtet side 51-52.

Havfruens sørgelige hale

En af de umulige gestalter er havfruen, der, fornemmer man, tidligere var en figur, jeget kunne glide ind i som smuk og efterstræbt. Nu er havfruehalen – som helt virkeligt er et stykke tøj, man kan købe og krybe i, som en sørgelig efterligning af en strålende drøm – blevet for lille, her i en tekst, som er markant mere hårdfør humoristisk end de øvrige:

“Jeg beslutter mig for at tage en bus til Moesgård Strand og tage halen på og glide i vandet fra badebroen. / Jeg finder det passende at barbere kønshår først og finder skægtrimmeren frem. Testiklerne bløder en smule. / Da jeg tager halen op af skuffen for at havfrueforberede mig, er den for stram. Jeg kan ikke trække den op om lårene og røven. / Jeg smider den på gulvet og googler havfruehale i XXL. / Der er ingenting at spejle sig i. Kun små piger med fehår til fastelavn og røde kinder. / Gamle tykke bøsser har ben på, også jeg, ingen finner. / [...]”

Uddrag fra digtet side 42.

Skønhed og fordærv

Jeg er glad for den måde, Bjørn Rasmussen helt naturligt får nævnt H.C. Andersen på, hvis forfatterskab jeget er i gang med at læse en analyse om. Havfruen bliver dermed en forståelig figur sammen med jegets forfængelighed og hans ”rådvilde dårskab”. Der refereres en del H. C. Andersen – men også Rufus Wainwright, Cher og Medina.

Haven og dens planter, træer og dyr er et dagligt tilflugtssted. Æblerne, sneglene, et sort eger og alle de dyr, der *kunne* bo i haven; mosegrise, muldvarpe, pindsvin, en mink. Æblerne er ting, der kan orkestreres; skønhed og fordærv

De prinsesser, som tillige befolker teksterne, er ikke spor H.C.-agtige. Jeg læser dem som et græsk kor, der når som helst kan dukke op og dømme levende og døde i kolonihaven. Men hvad med dronningen, som også i supermarkedet med indkøbsposer og flad telefon? Jeg er ikke meget for at tolke, så jeg betragter hende med nysgerrighed, når hun kraftfuld skrider gennem digtene. Måske er hun dén, jeget kunne være blevet? Nej, jeg lader hende bare gå.

Haven og dens planter, træer og dyr er et dagligt tilflugtssted. Æblerne, sneglene, et sort eger og alle de dyr, der *kunne* bo i haven; mosegrise, muldvarpe, pindsvin, en mink. Æblerne er ting, der kan orkestreres; skønhed og fordærv. En nabopige gør sin entre et par gange og skinner med sin forsvundne kat, sin bøjle og sin barndom på jegets fuckedup-hed, men tilføjer også noget forsonende.

Hele vejen gennem teksten glider kroppen fedtet, blødende, afstødende og ukontrollerbar. Den har altid været et usikkert fartøj i Bjørn Rasmussens

forfatterskab, men nu er den også blevet gammel og uduelig. Leveren, lungerne, tarmen, en flækket tand

Haven får ekstra meget plads, fordi tegneren Rikke Villadsen, som Bjørn Rasmussen skabte tegneserien *9 piger* sammen med i 2018, har illustreret samlingen med æblegrene og blade. De er fine, men bare ikke nødvendige, for haven og æblerne træder så tydeligt frem i teksterne. Der er også noget fersk over tegningerne, som står i grel kontrast til den ekstremt fede og grødede streg, Rikke Villadsen fremviste i *9 piger*. Men nu skal det ene glimrende værk jo ikke belaste det andet.

Jegets kærlighed, delehunden

Gennem teksten glider kroppen fedtet, blødende, afstødende og ukontrollerbar. Den har altid været et usikkert fartøj i Bjørn Rasmussens forfatterskab, men nu er den også blevet gammel og uduelig. Leveren, lungerne, tarmen, en flækket tand.

Det viser sig nu igen at være hjertet, der lider mest, for alle de andre skavanker kan man lære at leve med. Når eksmanden kommer for at tage jegets eneste kærlighed, delehunden, med sig, lægger jeget sig nøgen på hundemadrassen og lader sig indhulle i sorg over dyrets dufte.

Det er ikke kedeligt, det er lige det modsatte, det er smukt og forfødeligt, og jeg vil glæde mig til at læse den igen

Forbandetheden over at være blevet forladt og den store kærlighed til hunden ligger så smukt og afvejer hinanden gennem hele *Forgabt*.

Og hvorfor hedder den så dét? På første side kan man læse i en lille etymologisk note at ordet stammer fra tysk veraffen, "egl. Gabe, dvs. glo for meget på noget." Det må altså betyde *gabe* i gammeldags forstand, som i *at glane*. Jeget er gået i stå, han står bare og glor på verden og på sig selv, mens han falder mere og mere sammen. Det er ikke kedeligt, det er lige det modsatte, det er smukt og forfødeligt, og jeg vil glæde mig til at læse den igen.

[LÆS FLERE INDLÆG AF CHRISTINE LIND DITLEVSEN HER](#)

Bjørn Rasmussen: Forgabt
Gyldendal, 2021.

Alle fotos, covers, Gyldendals billedarkiv. Top: Pressebilleder 2021. Fotograf Frida Gregersen

Bjørn RasmussenChristine Lind DitlevsenForgabtgyldendal

Christine Lind Ditlevsen

Christine Lind Ditlevsen (f. 1971) bor et sted, der er alt for småborgerligt til at blive afsløret her. Tæt på en sø. Forfatterens store interesse er - udover at bevare sit familieliv - at aflive hverdagen. Disse to interesser kan i nogen grad siges at